

העם הגדולים יחליטו — הקטנים יסכימו

בתחילה היו הכרזות, כי ושינגטון מס' כימה לחלוטין עם העמדה הישראלית, שלא

עיתונאי רולו * כולם התחמקו

ייתכן שלום כפוי ולא סתם הסדר. רק הסכם ישיר, חתום כרת וכדין, יספק אותה. אמנם אמרו זאת בעיקר ישראלים, ואמנם נזמנו קולות-כפירה אמריקאיים, אבל כדי גיורת-החוץ הישראלית העדיפה להשלות את אחרי ישראל.

אחר-כך באה הסכמת ניכסון לשיחות אר- בע המעצמות — גם היא עטופה ברמיזים מרגיעים, בעיקר מצד פרשנים ישראליים.

השבוע המשיכו להדהד קולות-ההרצה, כאילו מסתייגת ארצות-הברית מהסדר כפוי.

בכל פנייתו הרשמיות. לישיבת העיתונות הממשלתית הציגה לו שיגיש רשימת ה- נושאים שהוא מעוניין לכסות — והיא תפ- גיש אותו עם הפקידים המתאימים. הוא סירב, הגיש שתי רשימות של האיש- שהוא מבקש לראיין. הבקשה נדחתה בכלל- זה.

החל בשרהביטחון וכלה באחרון חכר- הממשלה, הששים תמיד להתראיין, תשוב- חם היתה שלילית.

כ שהגיע אריק רולו לכנסת, היו לו שר- רה של היתקלויות שהוכיחו בעליל ש- משהו נתן הוראות שלא להיפגש עימו. רולו נכנס למיזוגן חברי-הכנסת כאורחו של ח"כ אורי אבנרי, ראה שורה של אישי- שהכירוהו אישית. אחדים מהם התחננו לפניו בעבר, בתקופות שונות, לראיין אותם למען לה מונד.

הפעם היה היחס שונה. בכניסת המינוי- ראה רולו את מנחם בגין. ניגש אליו בגין, שלא הכירו תחילה, חייד לעברו והתכונן לברכו, כאשר הציג רולו את עצמו בשכונ- ידו של בגין נשארה קפואה, לא הושה

מי אפחד אריק רולו?

לאורח. הוא הפליט "שלום!" קצצר, היפ- נה לו את הגב והלך.

פינחס ספיר היה אריב יותר. כשניגש רולו אליו, לחץ את ידו בחמימות, הביג לפניו גם את ד"ר צבי דינשטיין, שהיה בכחורו. אולם ספיר נמנע מלקבוע פגישה עם האורח.

רולו לא היה ספק מניין באו ההוראות. יום לפני כן אמרה לו אישיות רמת-מעלה כי לא יתכן שאבן לא ייפגש עימו. ארזה אישיות טילפנה אישית לאבן, הודיעה כי בור כמה דקות לרולו שאבן מוכן להיפ- גש עימו מייד במשרדו.

העיתונאי הצרפתי חש ללשכת שרה-החץ, נתקל באיבה צוננת מצד הפקידים. "א יתכן כי מר אבן אמר זאת", השיבו, "אכן, אחרי בירור פנימי קצר, הודיעו לו: "זאת היתה טעות. מר אבן עסוק."

פקיד משרד החץ אמר לו גלורית: "אנחנו רגילים לשני סוגים של עיתונאים: אהודים ואויבים. אין מקום לנייטרליים... אנחנו מעדיפים אותך פרו-ערבי!"

המסקנה היתה ברורה: כאשר יפרסם רולו תוכנות המתארות את נשיא מצרים ככאדם המוכן לשלום — תהיה התגובה ה- סבבית: "זה חלק ממטע-התעמולה הערבי!" אותו תגובה שתתעורר אם יכתוב רולו דברי-ביקורת על ישראל.

ב אין לו אפשרות לראיין את כבר- ניטי המדינה, הגיע רולו באופן טבעי אל החוגים הערביים בישראל ובשטחים. הם לא התחמקו מראיונות — להיפך, הם דיברו על הכל — וגם על עיניוים. הוא אסף סיפורים על עינוי אסירים, ואף קיבל אישור שאבן היו מיקרים כאלה. יש להניח ש- הסיפורים יתפרסמו בלה מונד בעתיד.

כיום האחרון לפני שעזב את ישראל, קיבל רולו הודעה, כי יגאל אלון בוכן להעניק לו ראיון, אבל משהגיע למשרדו של ראש-הממשלה בפועל, אמר לו אלון: "זה יהיה אוף דה רודד", כלומר לא לפירסום.

רולו דחה באדיבות את התנאי, אמר כי הוא מעוניין רק בדברים לציטוט. אלון נכנע, העמיד תנאי אחר: שרולו יראה לו את החומר לפני פירסומו. בתנאי זה סיבל רולו את הראיון הרשמי היחיד שלו ב- מדינת-ישראל.

אבל העובדות הקרות לא הותירו מקום רב לאשלייה. ניכסון הודיע לאבן — מבלי לאבד לרגע את חיוכו — שהוא אינו מוכן להתי- חשב בבקשת ישראל לבטל את פגישת ה- ארבע. להיפך: ההכנות הראשונות הבהירו כי תהיה זו ועידה בעלת חשיבות מכרעת. כאשר יסכימו הגדולים ביניהם על פיתרון, לא יהיה צורך לכפות אותו. אמריקה תשכנע את ישראל וירדן לקבל אותה, רוסיה תשכנע את מצרים.

דיעות

אמור מי הם ידידיך?

"עכשיו, כשקיימת מדינת-יהודים, ישר- אל, יצטרכו היהודים להחליט במקום אי במאחר אם ברצונם להפוך לישראלים אי להתבלבל במקום בו הם חיים!" משפט זה לא יצא מפי דויד בן-גוריון

פון תאדן זיידן

או ראש מחלקת-הקליטה של הסוכנות. אמר אותו השבוע לא אחר מאשר אדולף פון תאדן, המנהיג הניאנאצי הגרמני ה- עומד בראש הו. פ. ד. המפלגה הנאציונל-דמוקרטית הגרמנית.

פון תאדן לא הפך לצינוי. אולם בראיון המקיף הראשון שהעניק לעיתון לא גרמני, ניסה להציג את עצמו כידוי מובהק של ישראל והיהודים.

אמר פון תאדן בין השאר: "היום חיים בגרמניה כ-35 אלף יהודים. לכן אי אפשר לדבר על בעייה יהודית בגרמניה. משום כך אין תכנית מפלגתנו מתייחסת אל ה- יהודים כשם שאיננה מתייחסת לצועים: או לריקודיים... יחסי אל מדינת-ישראל נובע משלושה מרכיבים: רגש-האשם כלפי כל מה שנעשה ליהודים אירופה; הערצה לכל מה שהשיגה ישראל ורגש של זעם על עזות המצח של ישראל.

"אני שמח על קיומה של ישראל. אני מצטער ויותר ממצטער על השואה, אבל אינני חושב שלישראל יש הזכות להתערב בענייניה הפנימיים של הרפובליקה הגרמ- נית."

חיבוך של דוב. גם בסיכוח היש- ראלי-ערבי, נוקט פון-תאדן עמדה ברורה לצד ישראל. "נעלה פכל ספק שהערבים צריכים לברך על קיומה של ישראל ולשזף עימה פעולה. במקום או במאחר יצטרכי הערבים להגיע לכלל הסדר עם ישראל. בסודיות, ובאופן בלתי רשמי, הם כבר מנסים לעשות זאת. נבצר רוק בגלל העליו- גות הסכנוולוגית של דיהודים, אלא משום שהם ידעו מה הם עושים."

לאחר הצהרה זו הצטרף פון תאדן ב- ראיון שהעניק לירחון הבריטי פנטהאוז לגינוי האנטישמיות במינות הקומוניסטיות. דווקא הצהרות אהוד גלהבות אלה של המנהיג הניאנאצי היו צריכות להדאיג את ישראל. במצב בו כל האירגונים ה- שמאליים המתקדמים בגרמניה נוטים יותר ויותר לצד הערבים, היו הצהרות הידידות של פינ-תאדן כחיבוכו של דוב.

ל כל עם יש ספורט הסתכלות משלו. אצל האנגלים ההסתכלות בציפורים היא ספורט לאומי אפחות מכדורגל. וההסתכ- לות אחרי חתיכות הצועדות לאורך המדר- כות הפכה אצל הצרפתים לטבע שני. בישר- אל נוצר ספורט הסתכלות מיוחד במינו: ה- הסתכלות על משה דיין.

מה יעשה? מה לא יעשה? מה יאמר עכ- שיו? כיצד יגיב? מה הוא זומם? אלה הן רק אהדות מן השאלות המעסיקות את המס- תכלים במשה דיין.

מאו נפטר לוי אשכול, הגיעה ההסתכלות אל משה דיין לשיא חדש. כי תוך תקופה קצרה של מספר שבועות נראה היה שמע- מדו ויוקרתו של משה דיין התדרדרו לשפל חדש בקאריירה האישית שלו, הרצופה עליות חדות וירידות חדות (ראה דיאגרמה).

מה דיין ספג תוך זמן קצר שלוש מהלומות בעת ובעונה אחת: • אוברן כם ראשי-הממשלה. פטירתו של לוי אשכול יצרה עבור משה דיין הזדמנות בלתי חוזרת להסתערות על עמדת השלטון הבכירה ביותר במדינה. הוא ניצב בעמדת וינוק מצויינת בעיתוי מתאים. הוא החמיץ את הזדמנות ללא התמודדות. גולדה מאיר הוכתרה בכתר המלכה, כש-

למה

נכנע

דיין?

ברור לחלוטין שהמפלגה מתעתדת להציבה בראש המערך בבחירות הבאות ושאחריה יירש את כס ראש-הממשלה פינחס ספיר.

• אוברן אהדה. כניעתו ללא קרב של דיין וטעתם המתחדשת של תומכיו ה- גלהבים כי "משה דיין הוא אמנם המועמד היחיד שלנו לראשות-הממשלה, אבל בתנאים הנוכחיים לא נציג את מועמדותו לבחירה". גרמו למפח-נפש קרוב ציבור גדול של אור- הדים. רבים מאשימים אותו עתה בפחנות ומורד-לב שגרמו להתקפלות. "הוא מתנהג כמו זקן, מפחד לסכן את הכיסא שלו!" טו- עים תומכיו מקרב הדור הצעיר. "אנשים הלכו אחריו לרפ", ויתרו על גיזבים ו- קאריירה, הוא מכר את זה למע"י בנוידי עדשים" אומרים אהודיו הוחזיקים.

• אוברן יוקרה בחוגי ביטחון. מדיניות ה"ליברליזם" של משה דיין בשט- חים המוחזקים פשטה את הרגל דווקא בתקר- פת חילופי הממשלות. ההתארגנות הרחבה של פעילות מחתרית עוינת בשטחים וה- הפגנות הבלתי פוסקות שם, טופחים על פני השקפתו, שמדיניות של יד-רכה ואי-התער- בות, תשאיר את תושבי השטחים כצופים סבילים במתרחש. דיין לא הבין כי מדי- גיות שכזו אינה פיתרון לאורך ימים, אלא נועדה לאפשר יוזמת שלום.

גם כאן החמיץ את ההזדמנות שיצד לעצ- מו. עכשיו מגיעים יתר ויתור ואנשים ב- עמדות מפתח לנסרה כי הליברליזם נכשלה ואינם מבינים כי היא השיגה למעשה הישג גדול, אך זמני בלבד, שאינו יכול לשאת פירות ללא מדיניות שלום ברורה, כתוצאה מכך נוצרה הסכנה כי משה דיין עלול להי- סתף בלחץ חוגי-ביטחון ודעת קהל איגור- ראנטית ולהופיע כאיש "היד החוקה" בשטחים.

א חרי הרכבת ממשלת גולדה מאיר ה- א שבוע, נותרו שתי שאלות המטריות את המסתכלים במשה דיין: למה הוא נכנע והאם יש לו עוד חניוני